

ВИЗНАЧЕННЯ ПИТОМОЇ ПЛОЩІ ПОВЕРХНІ КАДМІЙ АЛЮМІНАТУ ЕКSIКАТОРНИМ МЕТОДОМ

Качан Владислав Юрійович,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти I курсу pro100vlad.ka007@gmail.com
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Камінський Олександр Миколайович,
кандидат хімічних наук, доцент, alexkamin@ukr.net
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Денисюк Роман Олександрович,
кандидат хімічних наук, доцент, chem@ukr.net
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Томашик Василь Миколайович,
доктор хімічних наук, професор, chem@ukr.net
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Чайка Микола Володимирович,
кандидат хімічних наук, доцент, chem@ukr.net
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Писаренко Сніжана Василівна,
доктор філософії з галузі знань Хімічна та біоінженерія, старший викладач кафедри хімії,
snezhunka1107@gmail.com
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Євдоченко Олена Сергіївна,
доктор філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, доцент кафедри хімії, chem@ukr.net
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Панасюк Дмитро Юрійович,
судовий експерт, асистент кафедри хімії dima.panasuk261195@gmail.com
Житомирський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Унікальні фізико-хімічні властивості наноматеріалів безпосередньо залежать від хімічного складу, розміру частинок та способів їх одержання. Алюмінати – це група складнооксидних матеріалів, що мають структуру шпінелі із загальною формулою $MeAl_2O_4$ (де Me – іони Mg^{2+} , Cu^{2+} , Zn^{2+} , Cd^{2+} тощо). Алюмінати поміж всього іншого володіють добре розвиненою поверхнею, особливо ті, які одержані золь-гель методами.

У даній роботі досліджено питому площу поверхні кадмій алюмінату ексікаторним методом за адсорбцією парів бензену [1].

Перед початком досліджень скляні бюкси просушували у сушильній шафі протягом 1-2 год за температури 110-120 °C (до сталої маси) та відважували. Потім окремо у кожний бюкс відважували добре висушений зразок наноматеріалу масою 0,1 г, взятий з точністю до 0,001 г.

Далі бюкси із наважками поміщали в порожній ексікатор без сорбційного матеріалу, у який також розміщували склянку з 20 мл бензену. Через кожні 15 хвилин протягом години зважувати бюкси на аналітичних вагах до встановлення постійної маси.

Одержані експериментальні дані внесено у таблицю 1.

Таблиця 2.1. Експериментальні дані зміни мас зразків з часом та розрахунок питомої площі поверхні

Зразок	Зміна маси бюкса зі зразком, г					S _{пит} , м ² /г
	0 хв	15 хв	30 хв	45 хв	60 хв	
CdAl₂O₄	29,878	29,879	29,880	29,878	29,878	6,02

Розрахунок питомої площі за формулою, зазначеної у [1], вказує на те, що зразок кадмієвого алюмінату, синтезований золь-гель цитратним методом (автогоріння), має незначну величину площі поверхні (6,02 м²/г).

1. Іваненко. І. М., Донцова, Т. А., Феденко, Ю. М. Адсорбція, адсорбенти і каталізатори на їх основі [Електронний ресурс] : підручник для студ. спеціальності 161 «Хімічні технології та інженерія» спеціалізації «Хімічні технології неорганічних речовин та водоочищення». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2018. 232 с.
<https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/4387db1a-cd0a-4e45-b951-bf72e7880806/content>